Suomea ollaan ajamassa yhä lähemmäksi Yhdysvaltoja ja Natoa

Lähettänyt KH
01.05.2008

Imperialismin kanssa liittoutumiseen houkuttaa paremmat suhteet ja taloudelliset intressit. Tavalliselle ihmiselle lähteminen sodan tielle toisi vain uhkia.

Eduskunta päätti Suomen osallistumisesta Naton nopean toiminnan joukkoihin. Päätös tehtiin selvin äänestysluvuin, puolueista vain hanketta kiivaasti vastustava Vasemmistoliitto sekä Perussuomalaiset äänestivät vastaan. Osa kristillisdemokraateista vastusti osallistumista niinikään, sosialidemokraatit kahta toisinajattelijaa lukuun ottamatta kannattivat.

Suomi on jo ennestään mukana EU:n ihkaomissa nopean toiminnan joukkonsa. Ehdot ovat samat kuin Naton vastaavissa joukoissa ja suomalaiset osallistuvat vuonna 2008 yhteiseen joukko-osastoon Ruotsin, Viron ja Norjan kanssa. Ristiriitaa aiheuttaa tietysti Naton ja EU:n päällekkäisyys ja toisaalta suhde kilpailevaan suurvaltaan, Nato-kumppani Yhdysvaltoihin. EU:n nopean toiminnan joukkoja ei olla käytetty toistaiseksi missään operaatiossa, mutta EU on koonnut erillisiä joukkoja tehtäviin mm. EU-Belgian entisessä siirtomaassa, Kongossa. EU-taisteluosastoa on moitittu kalliiksi ja suomalaiset ammattisotilaat ovat kerran asettaneet palkkakiistojen vuoksi joukot hakusaartoonkin.

Naton operaatioihin Suomi tarjoaa täydentäviä joukkoja eikä osallistu nopean toiminnan päivystykseen, ns. rotaatioon, vaan valitsee muodollisesti operaatioihin osallistumisen tapauskohtaisesti. Nato, jonka sotaharjoituksiin Suomi on jo pitkään osallistunut, tuskin on riippuvainen Suomen tuesta ja Suomi tuskin kehtaa kasvojen menettämisen pelossa olla osallistumatta mahdollisiin NRF-operaatioihin.

Samaan aikaan Suomen kanssa toinen Naton rauhankumppani, Ruotsi, keskusteli osallistumisesta, mutta toisin kuin Suomessa, siellä sosialidemokraatit toistaiseksi estivät maan porvarihallituksen ajaman hankkeen.

NRF-joukot

Nato Response Force on Yhdysvaltain aloitteesta vuonna 2003 luotu muutaman päivän sisällä lähtöön valmis 25 000 sotilaan joukko, johon osallistuvat puolustusliitto Naton jäsenmaat ja nyt siis myös Natoon vielä kuulumaton Suomi Naton "rauhankumppanina". Sitä on tarkoitus käyttää Naton yhteisessä puolustuksessa sekä mm. "terrorismin" vastaisessa toiminnassa ja "diplomatian vahvistajana" (aiemmin puhuttiin "tykkivenediplomatiasta"). NRF:ään sitoutuneet maat ovat sitoutuneet kukin itse toimittamaan tietyn määrän kalustoa operaatioihin ja joukkoja operaatioihin. Maat vastaavat myös täysin itse tämän aiheuttamista kuluista. Köyhät älköät vaivautuko tähän seuraan.

NRF:ssä on helppo nähdä motiivina suurvaltojen täydellinen epäonnistuminen Afganistanissa ja Irakissa. Sota on alun jälkeen muuttunut USA:ssa hyvin epäsuosituksi ja käy talousongelmissa olevalle maalle valtavan kalliiksi. Sotilaallinen kriisinhallinta näyttäisi olevan pikemminkin tiensä päässä.

Nato

Nato on toisen maailmansodan jälkeiseen kylmään sotaan perustettu läntinen sotilasliitto, johon kuuluu merkittävä osa Euroopan maista ja jota johtaa maailman ainoa supervalta, Yhdysvallat.

Kylmän sodan päätyttyä Neuvostoliiton hajoamiseen Nato on jäänyt lännen yhteiseksi sotilasjärjestöksi eikä suinkaan ole menett merkitystään. Liitto on laajentunut voimakkaasti Euroopassa entisiin Varsovan liiton maihin ja rajoittuu nyt mm. Baltiassa suoraan Venäjään. Naton viimeisimmässä huippukokouksessa järjestöön liittyivät Albania sekä Kroatia ja Slovenia. Laajentumine Balkanille ei ole yllätys, sillä entisen Jugoslavian hajoamiseen useisiin tasavaltoihin vaikuttivat Nato-maat, ensi sijassa Saksa ja loppuvaiheessa Yhdysvallat, ja oikein raskaalla kädellä. Tuon raskaan käden jäljet näkyvät edelleen Serbiassa, jota Nato pommitti, ja mm. Kosovossa ja Bosniassa, joiden suvereenius valtioina on edelleen varsin olematonta.

Kylmän sodan jälkeistä Natoa ovat sen kannattajat kuvanneet demokraattiseksi yhteistyöjärjestöksi, jonka keskeinen tehtävä on

rauhan turvaaminen. Nato-vastustajien Irak-argumenttiin vastataan, ettei Nato järjestönä ole osallinen Irakin sotaan. Naton jäsenmaat edistävät siis yksityisesti sotaa ja sotilasliitossa rauhaa? Tosi asiassa Euroopan johtavien maiden ja Yhdysvaltojen eturistiriidat pitivät Naton poissa ja pienemmät Nato-maat ovat katsoneet olevansa siinä määrin riippuvaisia USA:sta, ettei niillä todellisuudessa ole ollut varaa kokonaan kieltäytyä "halukkaiden liittouman" kutsusta.

Naton päätehtävä ei kylmän sodan loppumisen jälkeen ole ollut alueellinen puolustus, vaan jäsentensä maailmanlaajuisten etuje puolustaminen, mm. terrorisminvastaisen sodan verukkeella.

Suomen suhde Natoon

Koska useimmat EU-maat kuuluvat Natoon, ei Suomikaan tässä kerhossa ole katsonut tarvitsevansa entisenlaisesta riippumattomuuspolitiikassa, sillä yhteistyötä on ollut tehtävä EU:n puitteissa. Suomi liittyi Naton rauhankumppanuusohjelmaan 1994. Myös Venäjä kuuluu kyseiseen ohjelmaan. Sopimukset, myös Natoon liittyvät, tulevat ja menevät. Kannattaa kiinnittää huomiota, kuinka 60 vuotta sitten solmitusta YYA-sopimuksesta on kirjoiteltu. Sävy siitä puhuttaessa on ollut kielteinen, positiivisimpana sopimuksen historiassa on nähty Suomen ponnistelu pysyä mahdollisimman paljon erossa sotilasyhteistyöstä Neuvostoliiton kanssa. Suomi ei nytkään ole velvollinen olemaan solidaarinen Natolle. Kantti ei välttämättä kuitenkaan kestä,

Suomalaisten suhtautuminen Natoon on ollut varsin kielteistä ja erilaiset lähentymishankkeet Naton suuntaan on verhottu erilaisin kaunisteluin humanitaarisesta sekaantumisesta ja kriisinhallinnasta. Arvelut Suomen uittamisesta käytännössä viittä vaille Nato-jäseneksi eivät ole perusteettomia. Kalustohankinnoissa Nato-yhteensopivuus on ollut jo pitkään ratkaisevaa ja noin 60 yhteistä standardia on käytössä, kielitaitovaatimuksista alkaen. Käytännössä Suomi on niin paljon Naton jäsen kuin ilman muodollista liittymispäätöstä on mahdollista. Se ei kuitenkaan tarkoita, että liittymispäätös olisi yhtään sen helpompi.

"Kriisinhallinta"

NRF-joukkoihin osallistumista on perusteltu tarpeella kriisinhallintaan ja esimerkkeinä tällaisista tilanteista on otettu Jugoslavian perimyssodat, Afganistan ja Sudanin Darfur. Nato-kriisinhallinnan kannattajat suhtautuvat epäillen YK:n kriisinhallintaan.

Puolustusvaliokunnan varapuheenjohtaja Olli Nupponen viittasi Vasemmistoliiton järjestämässä NRF-joukkoja käsittelevässä keskustelutilaisuudessa siihen, että YK:n turvallisuusneuvostossa pysyvillä jäsenillä on veto-oikeudellaan mahdollisuus estää YK joukkojen lähettäminen kriisialueille. Nupponen mainitsi ujosti Kiinan, mutta puolustusvoimissa käytettävän kartan oikealta reunalta, käteni osoittamasta suunnasta, löytyy lähempääkin turvallisuusneuvoston pysyviä jäseniä.

Toisaalta, kuka sitten on niin sinisilmäinen, että uskoo NRF-joukkoja lähetettävän ratkaisemaan kriisejä Yhdysvaltain tahdon vastaisesti? NRF purkamassa Gazan saartoa? NRF suojaamassa irakilaisia maahanhyökkääjää vastaan? NRF Kolumbiassa? Mukaan lähdöllään Suomi on jo etukäteen valinnut puolensa, vaikka joukkoja ei täältä lähtisi koskaan. Ainoa supervalta jakaa ko

YK

Suomi on ollut YK-rauhanturvaamistoiminnan suurvalta. Ensimmäiset suomalaiset rauhanturvaajat lähtivät vuonna 1956 YK:n ensimmäisen rauhanturvaoperaatioon Suezille. Tuo kriisi syntyi kahden Nato-maan hyökättyä (mutta ei siis Naton!, huomauttaa Naton kannattaja) Egyptiin, kun maa oli kansallistanut alueellaan olevan strategisesti tärkeän Suezin kanavan.

YK on monista puutteistaan huolimatta maailmanyhteisön demokraattisesti valittu yhteiselin. Useat kriisit ovat tietysti olleet eri maiden välillä ja YK:n on ajoin ollut vaikeata eri liittolaisryhmien vuoksi päästä käytännön tuloksiin, mutta luettelo YK:n hankkeista vuosien mittaan on silti vaikuttava. Ennen kaikkea YK:n hankkeet ovat pyrkineet kriisien rauhanomaiseen ratkaisuun. YK ei siis ole kriisinhallinnassaan lähtenyt nopean toiminnan joukkojen perustamisesta ensimmäisenä vastauksena, toisin kuin läntisen imperialismin teräsnyrkki, Nato. YK:ta on myös sen yhteisjärjestöluonteen vuoksi ollut vaikeata käyttää yhden suurvallan astalona. Suurvallat ovat silti usein löytäneet toisensa tässäkin asiassa.

Imperialismi

Suurvaltojen kriisinhallinnasta, pienvaltojen tuella tai ilman, löytyy historiasta esimerkkejä. Mitä enemmän aikaa niistä on kulunut, sitä rumemmilta ne näyttävät. Omasta historiastamme pitää muistaa, kuinka keisarillinen Saksa lähetti nopean toiminnan joukkojaan 1918 tukahduttamaan punakapinaa, työläisten vallankumousta.

Ennen kaikkea sotilaallisessa kriisinhallinnassa nopeine joukkoineen tai ilman on kuitenkin kysymys siitä, että rikkaat maat näkevät kriisit uhkana itselleen ja kätevänä keinona niihin vastaamiseen nähdään aseet ja pakottaminen. Kriisit eivät tietenkään s vasta siitä, että köyhät Darfurissa kurjistuvat siihen pisteeseen, että pyrkivät turvaamaan toimeentulonsa asein toisia kurjia vastaan. Tai että Haitin köyhät hyökkäävät kauppoihin, kun ruoka on liian kallista. Yhteenotot köyhissä maissa uhkaavat kapitalis markkinoita ja raaka-aineiden saamista, kapinat ja vallankumoukset horjuttavat bisnestä. Sotilaallisin toimin ei lievitetä kriisit synnyttävää köyhyyttä ja sortoa.

Rauhanpuolustajien puheenjohtaja, Markku Kangaspuro, totesi samaisessa NRF-tilaisuudessa, ettei NRF ole vain tekninen kysymys joukkojen sijoittelusta ja sen sellaisesta, vaan oleellista siinä on politiikka, sillä sota ont apa tehdä politiikkaa. Hän kysyi, mitä kansainvälisiä pelisääntöjä Suomi tällaisella päätöksellä edistää ja piti NRF-ratkaisua merkittävänä pä painottaa sotilaallisia toimia. Nato on keskeinen sotilasliitto, jossa ytimenä on USA.

Ei edelleenkään Natoa!

Huolimatta siitä, että hallitseva luokka myötäilijöineen hivuttaa Suomea enemmistön tahdon vastaisesti yhä syvemmälle Natoon, pidä heittää kamppailua. Natolla on sisäiset ristiriitansa ja Saksan yhdistymisen alla Venäjälle annettiin lupaus, ettei sotilasliitto laajene itään. Tästä juontuu mm. Ranskan ja Saksan vastahakoisuus USA:n ajamalle laajentumiselle. Suomi joutuu ottamaan nyt tähänkin kantansa.

Suomen aiemman sitoutumattomuuspolitiikan eräänlaisia tunnuslauseita ovat olleet Kekkosen "Sodan ja rauhan kysymyksissä Suomi ei voi olla puolueeton" ja käsitys lääkärinä toimimisesta. Kekkosen seuraaja Koivisto katsoi hänkin, että Natossa ei Suomea tarvita, vaan siellä pärjätään hyvin ilmankin. Nyt Suomi antaa virheellisen signaalin osallistumisesta kovaan sotilaalliseen ytimeen.

Suomen hallitseva luokka hyötyy liittoutumisesta lännen imperialismin kanssa tiivistyvinä suhteina USA:han ja vaikkapa sotilasteknologiaan liittyvänä kaupankäyntinä. Työläisiä Suomessa, USA:ssa ja maissa, joissa imperialismi on suoraan tai välillisesti itse vastuussa kriiseistä ja "terrorismista", eivät tällaiset ihmisten päiden ylitse solmitut sopimukset sido.